

Handleiding eerste graad lager onderwijs

De
Uitkijkers!

De Uitkijkers!

Op ontdekking in de wereld van gevaarlijke producten

Handleiding

lager onderwijs

Waarom dit educatieve pakket?

In elk huishouden zijn chemische producten te vinden. Denk maar aan handgel, toiletreiniger, vaatwascapsules, bleekwater en verf. Ze zijn heel nuttig en soms noodzakelijk. Maar ze kunnen bij verkeerd gebruik gevaarlijk zijn. Elk jaar gebeuren in België **meer dan 10 000 ongelukken met chemische huishoudproducten**. Kinderen zijn relatief vaak betrokken bij die ongevallen, omdat ze de wereld om hen heen anders zien. Zij beseffen vaak nog niet dat de inhoud van kleurrijke verpakkingen of lekker uitziende producten geen snoepjes of drankjes zijn.

Voorkom ongevallen door het etiket op de verpakking voor gebruik goed te lezen. Volg de aanwijzingen op het etiket en bewaar de producten veilig en buiten het bereik van kinderen.

Op de website www.lezenvoorgebruik.be vind je de nodige informatie.

Voor ouders en kinderen is het van levensbelang dat ze weten wat gevaarlijke producten zijn, hoe je ze herkent en hoe je er veilig mee omgaat. In dit educatieve pakket ontdekken leerlingen spelenderwijs en op hun eigen niveau de wereld van potentieel gevaarlijke producten. Ze worden echte **Uitkijkers**. Daardoor kunnen ze thuis, samen met hun ouders, bewuster en veiliger omgaan met **uitkijkproducten**. Mocht er toch iets misgaan, dan is het verstandig om meteen contact op te nemen met het Antigifcentrum via het gratis telefoonnummer **070 245 245**. Daar is altijd een arts of een apotheker aanwezig om advies te geven.

Inhoud en materiaal

Het educatieve pakket bestaat uit drie lessen. Als leerkracht kies je zelf op welk moment je de lessen inzet.

LES 1: Kennismaking met uitkijkproducten

LES 2: Hoe herken je uitkijkproducten?

LES 3: Hoe leer je omgaan met uitkijkproducten?

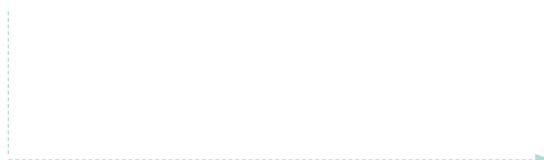
In elke les staat een toneelstuk centraal. De lessen zijn eenvoudig opgebouwd en sluiten aan bij de eindtermen van het lager onderwijs. Elke les bevat materiaal dat je kunt kopiëren.

Daarnaast heeft de school ook een fysiek pakket ontvangen met aanvullend materiaal, zoals een affiche met tips, een stickervel en een spelbord.

Extra lesmateriaal nodig? Vraag het aan via de website www.uitgeverijaverbode.be/de-uitkijkers.

Eindtermen

De eindtermen vind je terug in **bijlage 1**.

Ouderparticipatie

Veel ongevallen gebeuren terwijl het product wordt gebruikt en de aandacht van de ouders even is verdwenen. Reden te meer om ouders actief te betrekken bij dit educatieve pakket.

Geef elke leerling **bijlage 2, informatiebrief thema chemische huishoudproducten**, voor de ouders mee.

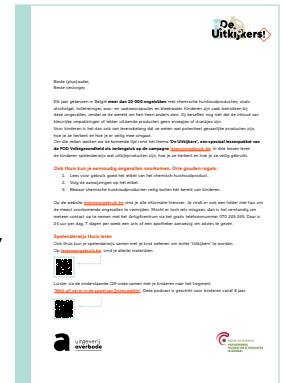
Bij les 3 kun je de (groot)ouders uitnodigen voor de tableaux vivants.

Bijlage 3, uitnodiging toneelspel, vind je terug achteraan dit pakket.

Wil je als school nog meer doen?

Bezorg de ouders de digitale folder, die je hier kunt downloaden.

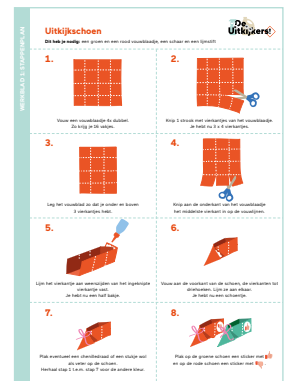
Daarnaast kunnen ouders allerlei spelmateriaal vinden op www.lezenvoorgebruik.be.

Vorbereidende activiteit

Maak vooraf met de leerlingen een schoen van een rood en een groen vouwblaadje. Gebruik hiervoor **werkblad 1, stappenplan**.

De schoenen kunnen worden versierd met de stickers die je toegestuurd kreeg. Laat de leerlingen de schoenen tijdens de lessen gebruiken om hun antwoorden te geven. Maak zelf als leerkracht ook een paar schoenen om te gebruiken.

Arne wil vliegen

Lesdoelen

- De leerlingen weten wat uitkijkproducten zijn en waarvoor ze worden gebruikt.
- De leerlingen weten welke uitkijkproducten ze thuis tegen kunnen komen.
- De leerlingen denken zelf na hoe ze veilig met deze producten kunnen omgaan.
- De leerlingen leren hoe ze respectvol hun mening kunnen uiten.
- De leerlingen reflecteren over de droom van Arne en delen hun eigen (uitvind) droom in de klas.

Materiaal

- de geknutselde schoenen van de leerlingen
- een glas met afwasmiddel
- een fles afwasmiddel
- een paar kinderschoenen (de schoenen van Arne)
- **werkblad 2: Pas op!**
- **bijlage 4: voorleesverhaal - Vita de uitvindster**
- **werkblad 3: meeleesverhaal - Vita de uitvindster**
- tekenpapier en kleurpotloden

Lesverloop

Inleiding | 30 minuten

Activiteit 1 - Vliegen als een vogel

Bekijk klassikaal het toneelstuk **Vliegen als een vogel**, en pauzeer op de volgende momenten: **0:28**, **1:53**, **4:12**.

Stel de volgende vragen aan de leerlingen.

- **0:28: Arne is er bijna zeker van dat hij kan vliegen. Wat denk jij?**
- **1:53: Waarom denkt de buurvrouw dat Arne een grap maakt? Waarom zou ze dat denken?**
- **4:12: Waarom denken de volwassenen dat Arne niet kan vliegen?**

Stel na afloop de volgende vraag aan de leerlingen:

Denk jij dat Arne echt vliegt?

Laat ze hun groene schoen omhoogsteken indien ze akkoord gaan.

Laat ze hun rode schoen omhoogsteken indien ze niet akkoord gaan.

Vraag enkele leerlingen om hun antwoord kort toe te lichten.

Activiteit 2 - Opgelet, afwasmiddel!

Toon het glas met afwasmiddel aan de leerlingen. Laat enkele leerlingen ruiken aan het glas.

Vraag daarna wat ze denken dat er in het glas zit.

Toon ten slotte de fles afwasmiddel. Leg uit dat afwasmiddel een uitkijkproduct is, een product dat je terugvindt in huis. Je gebruikt het voor de afwas (= goed), maar het kan ook verkeerd worden gebruikt, waardoor het product erg gevaarlijk is.

Kern | 40 minuten

Activiteit 1 - Pas op!

Laat de leerlingen individueel of per twee **werkblad 2, Pas op!** maken.

Bespreek de antwoorden klassikaal.

Activiteit 2 - Vita de uitvindster

Geef de leerlingen **werkblad 3, meeleesverhaal - Vita de uitvindster**.

Lees het verhaal voor (**bijlage 4**).

Aan het einde van elke alinea stel je de leerlingen een vraag.

Laat de leerlingen het correcte antwoord omcirkelen of invullen.

Geef na afloop het meeleesverhaal mee naar huis.

Slot | 50 minuten

Vraag de leerlingen of ze nog weten wat de dromen van Arne (vliegen)

en Vita (een fruitdrankje uitvinden) waren.

Geef de leerlingen de opdracht om een tekening te maken van een uitvinding

waarvan zij zelf dromen. Doe zelf enkele suggesties of bespreek de ideeën

van de leerlingen klassikaal. Op die manier kunnen de kinderen wat inspiratie

opdoen. Geef na afloop de schoentjes van Arne door op muziek. Wanneer

de muziek stopt, vertelt de leerling die de schoentjes op dat moment vastheeft,

kort wat er op zijn of haar tekening staat. Hang tot slot alle tekeningen zichtbaar

op in de klas.

Les 2: Hoe herken je uitkijkproducten?

Hoebeliba, mijn splinternieuwe woord

Lesdoelen

- De leerlingen weten dat er op chemische uitkijkproducten een symbool staat.
- De leerlingen herkennen de meest voorkomende gevaarsymbolen en weten wat ze betekenen.
- De leerlingen weten hoe ze veilig met uitkijkproducten kunnen omgaan.

Materiaal

- de geknutselde schoenen
- een paar kinderschoenen (de schoenen van Matteo)
- **werkblad 4: Mijn eigen 'hoebeliba'**
- per vier leerlingen **bijlage 5: Memospel**
- enkele tijdschriften
- groene en rode kleurpotloden
- de poster uit het fysieke educatieve pakket of voor elke leerling een afdruk van **bijlage 6: Poster**
- papier, lijm en pen
- **werkblad 5: Wat gaat er hier mis?**
- **werkblad 6: Mijn eigen uitkijkkroon**
- knutselmateriaal (papier, oogjes, nietmachine)
- grondig uitgespoelde lege verpakkingen van handgel, vaatwascapsules, afwasmiddel, spuitbus deodorant, bleekwater, schuurmiddel en andere schoonmaak- en bestrijdingsmiddelen
- **werkblad 7: Hoog, hoger, hoogst**
- een meetlint

Lesverloop

Inleiding | 15 minuten

Activiteit 1 - Hoebeliba, mijn splinternieuw woord

Bekijk klassikaal het toneelstuk **Hoebeliba, mijn splinternieuw woord** en pauzeer even op minuut 2:58. Laat de leerlingen raden naar de betekenis van het woord. Speel het filmpje daarna verder af.

Stel na afloop de volgende vraag aan de leerlingen:

Had iemand de betekenis geraden of zat iemand in de buurt?

Vraag enkele leerlingen of ze deze betekenis hadden verwacht. Leg uit dat jullie samen afspreken wat iets betekent. Geef enkele alledaagse voorbeelden, waarvan leerlingen de betekenis kunnen aanvullen:

- Als iemand bij een zebrapad wil oversteken, dan ...
- Als het verkeerslicht op rood staat, dan moet je ...
- Als ik zo doe (vinger tegen de lippen), dan wil ik ...

Kern | 75 minuten

Activiteit 1 - Mijn eigen 'hoebeliba'

Bekijk met de leerlingen **werkblad 4**.

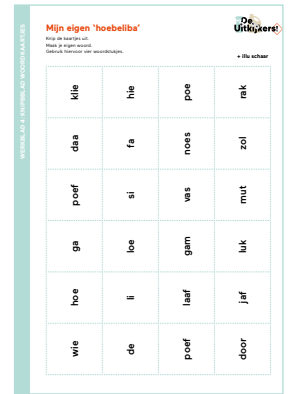
Laat de leerlingen de woordstukjes uitknippen. Geef ze daarna de opdracht om met vier woordstukjes een eigen nonsenswoord te vormen. Het woord moet waarschuwen voor een uitkijkproduct. Geef zelf enkele voorbeelden om de creativiteit te stimuleren. Verzin bijvoorbeeld samen met de leerlingen woorden voor de volgende acties die je kunt doen: een dop stevig dichtdoen, een product hoog zetten, alleen te gebruiken door ouders ...

Vraag de leerlingen om hun woord op een wit A4-blad te klev en de betekenis van het woord (of de korte zin die achter het woord schuilt)

op te schrijven op de achterkant. Help de leerlingen waar nodig.

Laat ten slotte elke leerling voor de klas het woord luidop zeggen. Laat elke leerling de betekenis uitbeelden. Kunnen de andere leerlingen de betekenis raden?

Kom samen met de leerlingen tot de conclusie dat het belangrijk is dat iedereen weet wat een woord of een symbool betekent. Daarom zijn er afspraken over de symbolen die op uitkijkproducten staan. Zo weet iedereen dat je goed moet opletten als je deze producten gebruikt.

Activiteit 2 - Memospel

Laat de leerlingen in groepjes van vier het **memospel** spelen.

Spelregels

De eerste speler mag twee kaarten omdraaien.

Als het dezelfde kaarten (ofwel twee identieke gevaarsymbolen ofwel twee identieke huishoudelijke producten) zijn dan mag de speler de kaarten houden. De speler die twee dezelfde kaarten heeft omgedraaid mag nog een keer.

Trekt de speler twee verschillende kaarten, dan worden de kaartjes weer afgedekt op tafel neergelegd. De volgende speler is nu aan de beurt.

Het spel memory is afgelopen wanneer alle kaartjes op zijn.

Diegene met de meeste setjes heeft het memospel gewonnen.

Info voor de leerkracht

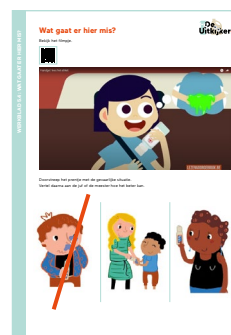
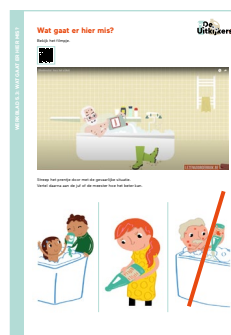
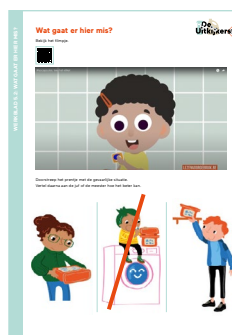
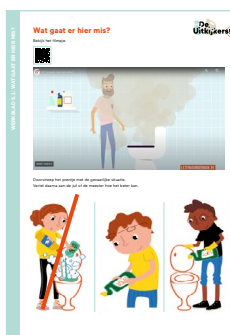
Het is niet zo dat een bepaald gevaarsymbool altijd gelinkt kan worden aan een bepaald product.

Met het memospel willen we de betekenis van de verschillende gevaarsymbolen inoefenen. We linken ze meteen ook aan een product waarop dat specifieke gevaarsymbool kan voorkomen. Zo leren de leerlingen op speelse wijze de verschillende gevaarsymbolen en huishoudelijke producten.

Activiteit 3 - Animatiefilmpjes

Geef de leerlingen **werkblad 5**. Laat ze per twee het werkblad invullen. Toon de animatiefilmpjes die bij het werkblad horen. Kijk hiervoor op www.lezenvoorgebruik.be of scan de QR-code op het werkblad.

Bespreek na elk animatiefilmpje de antwoorden op het werkblad. De juiste antwoorden zijn:

Extra

Laat de leerlingen de gevaarsymbolen nog eens extra inoefenen met het onlinespel Red de emoji. De leerlingen kunnen het spel spelen op www.reddeemoji.be.

Slot | 75 minuten

Activiteit 1 - Mijn eigen uitkijkkroon

Maak samen met de leerlingen een uitkijkkroon.

Gebruik hiervoor **werkblad 6**.

Activiteit 2 - Opgelet, gevaarlijk!

Zet de leerlingen in de kring met hun uitkijkkroon op. Toon de uitkijkproducten een voor een en vraag een leerling om het etiket te bekijken en te beschrijven. De andere leerlingen geven aan welk gevaarsymbool er op het product staat. Vraag de leerlingen daarna naar ideeën over hoe je dat product veilig in huis kunt bewaren. Enkele voorbeeldantwoorden: achter slot en grendel, hoog, het product goed afsluiten, je handen goed wassen na gebruik, alleen gebruiken waarvoor het is bedoeld.

Toon de leerlingen dat sommige producten een speciale kindersluiting hebben, die moeilijk opengaat.

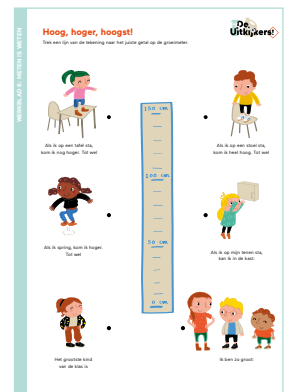
Activiteit 3 - Hoog, hoger, hoogst!

Laat de leerlingen in groepjes van vier (met de uitkijkkroon op) ontdekken hoe hoog een product moet staan (zodat ze er niet bij kunnen).

Laat de leerlingen tijdens deze opdracht **werkblad 7** invullen.

Bespreek nadien de meetresultaten en geef het werkblad mee naar huis.

Op die manier zijn ook de ouders goed op de hoogte.

Hang ten slotte de **poster** op in de klas en neem de tips samen door met de leerlingen.

Nova houdt niet van zwemmen

Lesdoelen

- De leerlingen kunnen actief aangeven hoe ze veilig met uitkijkproducten kunnen omgaan.
- De leerlingen zijn in staat om veilige en onveilige situaties te bedenken, te herkennen en waar nodig te verbeteren.

Materiaal

- een paar waterschoenen (de schoenen van Matteo) en een paar zwemvliezen
- **werkblad 8: Opgepast, gevaar!**
- rode en groene kleurpotloden
- het bordspel uit het fysieke educatieve pakket of **bijlage 7 en bijlage 8**
- een dobbelsteen en pionnen
- **bijlage 9: situatiekaartjes**

Lesverloop

Inleiding | 30 minuten

Activiteit 1 - Nova houdt niet van zwemmen

Bekijk klassikaal het toneelstuk **Nova houdt niet van zwemmen**.

Leg in de klas of in de turnzaal de waterschoentjes en de zwemvliezen ver uit elkaar. Overloop de volgende stellingen en laat de leerlingen de bijpassende actie ondernemen. Laat telkens enkele leerlingen hun antwoord toelichten.

Ik hou net als Nova van ijsjes.

Is het antwoord ja, loop dan naar de waterschoenen van Nova.

Is het antwoord nee, loop dan naar de zwemvliezen van papa.

Het zwembad stinkt naar chloor.

Is het antwoord ja, hinkel dan naar de waterschoenen van Nova.

Is het antwoord nee, hinkel dan naar de zwemvliezen van papa.

Thuis gebruiken we toiletreiniger om de wc schoon te maken.

Is het antwoord nee, spring dan als een kikker naar de waterschoenen van Nova.

Is het antwoord ja, spring dan als een kikker naar de zwemvliezen van papa.

Ik mag van mijn vader of moeder een blokje in de vaatwasmachine doen.

Is het antwoord nee, loop dan naar de waterschoenen van Nova.

Is het antwoord ja, loop dan naar de zwemvliezen van papa.

Mijn papa en mama wassen mijn haren en zorgen dat de shampoo niet in mijn ogen prikt.

Is het antwoord ja, huppel dan naar de waterschoenen van Nova.

Is het antwoord nee, huppel dan naar de zwemvliezen van papa.

Kern | 50 minuten

Activiteit 1 - Opgepast, gevaar!

Deel **werkblad 8** uit en laat de leerlingen individueel of per twee het werkblad invullen.

Activiteit 2 - Uitkijkbord

Verdeel de leerlingen in groepjes van vier en laat de groepjes het **bordspel** (bijlage 7 en bijlage 8) spelen.

Spelregels:

- Zet je pion op start. Elke speler gooit om de beurt met de dobbelsteen.
- De speler die het hoogste gooit, mag beginnen.
- Kom je op een vakje met een tekening? Lees dan op de spelkaart wat je moet doen.
- De speler die het eerst eindigt, wint het spel.

Slot | 30 minuten

Activiteit 1 - Tableau vivant

Verdeel de leerlingen in groepjes van twee. Elk groepje krijgt een kaartje met een situatie. Gebruik hiervoor **bijlage 9**.

Elke groepje maakt bij de situatie een tableau vivant.

De andere leerlingen zetten hun uitkijkkroon op en vertellen of de situatie veilig of onveilig is. Vraag, wanneer de leerlingen aangeven dat het om een onveilige situatie gaat, wat beter kan/moet.

Je kunt de (groot)ouders uitnodigen tijdens deze activiteit.

Bijlage 1

Eindtermen eerste graad lager onderwijs

Mens en maatschappij

- 1.3 De leerlingen tonen in concrete situaties voldoende zelfvertrouwen, gebaseerd op kennis van het eigen kunnen.

Muzische vorming

- 3.1 De leerlingen kunnen genieten van een gevarieerd aanbod van voor hen bestemde culturele activiteiten.
- 3.2 De leerlingen kunnen spelvormen waarnemen en inzien dat de juiste verhouding tussen woord en beweging de expressie kan vergroten.
- 3.3 De leerlingen kunnen geconcentreerd luisteren naar een gesproken tekst (verteld of voorgelezen) en die mondeling, schriftelijk, beeldend of dramatisch weergeven.
- 3.4 De leerlingen kunnen spelvormen in een sociale en maatschappelijke context hanteren.
- 3.5 De leerlingen kunnen ervaringen, gevoelens, ideeën, fantasieën ... uiten in spel.
- 3.6 De leerlingen kunnen een aan de speelsituatie aangepaste en aangename spreektechniek ontwikkelen (articulatie, adembeheersing, tempo, toonhoogte) en verschillende verbale en non-verbale spelvormen improviseren.
- 6.2° De leerlingen kunnen zonder vooroordelen naar kunst kijken en luisteren.
- 6.3° De leerlingen kunnen genieten van het muzisch handelen, waardoor hun expressiemogelijkheden verruimen.
- 6.4° De leerlingen kunnen vertrouwen op hun eigen expressiemogelijkheden en durven hun creatieve uitingen tonen.
- 6.5° De leerlingen kunnen respect betonen voor uitingen van leeftijdgenoten, behorend tot eigen en andere culturen.

Nederlands

- 1.1 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) de informatie achterhalen in een voor hen bestemde mededeling met betrekking tot het school- en klasgebeuren.
- 1.8 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, de informatie beoordelen die voorkomt in: een discussie met bekende leeftijdgenoten.
- 1.9 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, de informatie beoordelen die voorkomt in: een gesprek met bekende leeftijdgenoten.
- 2.1 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) het gepaste taalregister hanteren als ze: aan leeftijdgenoten over zichzelf informatie verschaffen.
- 2.2 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) het gepaste taalregister hanteren als ze: aan iemand om ontbrekende informatie vragen.
- 2.3 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) het gepaste taalregister hanteren als ze: over een op school behandeld onderwerp aan de leerkracht verslag uitbrengen.
- 2.5 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) het gepaste taalregister hanteren als ze: vragen van de leerkracht in verband met een behandeld onderwerp beantwoorden.
- 2.6 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) het gepaste taalregister hanteren als ze: van een behandeld onderwerp of een beleefd voorval een verbale/non-verbale interpretatie brengen die begrepen wordt door leeftijdgenoten.
- 2.7 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) het gepaste taalregister hanteren als ze: bij een behandeld onderwerp vragen stellen die begrepen en beantwoord kunnen worden door leeftijdgenoten.

Wetenschap en techniek – Natuur

- 1.3 De leerlingen kunnen in een beperkte verzameling van organismen en gangbare materialen gelijkenissen en verschillen ontdekken en op basis van minstens één criterium een eigen ordening aanbrengen en verantwoorden.
- 1.19 De leerlingen beseffen dat het nemen van voorzorgen de kans op ziekten en ongevallen vermindert.
- 1.20 De leerlingen kunnen de hulp inroepen van een volwassene in een noodsituatie.
- 1.23 De leerlingen tonen zich in hun gedrag bereid om in de eigen klas en school zorgvuldig om te gaan met afval, energie, papier, voedsel en water.
- 1.24 De leerlingen kunnen met concrete voorbeelden uit hun omgeving illustreren hoe mensen op een positieve, maar ook op een negatieve wijze omgaan met het milieu.
- 1.25 De leerlingen kunnen met concrete voorbeelden uit hun omgeving illustreren dat aan milieuproblemen vaak tegengestelde belangen ten grondslag liggen.
- 1.26 De leerlingen tonen respect en zorg voor de natuur vanuit het besef dat de mens voor zijn levensbehoeften afhankelijk is van het natuurlijk leefmilieu.

Wetenschap en techniek – Techniek

- 2.18 De leerlingen kunnen aan de hand van voorbeelden uit verschillende toepassingsgebieden van techniek illustreren dat technische systemen nuttig, gevaarlijk en/of schadelijk kunnen zijn voor henzelf, voor anderen of voor natuur en milieu.

Sociale vaardigheden

- 1.3 De leerlingen kunnen zorg opbrengen voor iets of iemand anders.
- 1.4 De leerlingen kunnen hulp vragen en zich laten helpen.
- 1.6 De leerlingen kunnen kritisch zijn en een eigen mening formuleren.

Bijlage 2

Infobrief voor de ouders

Beste (plus)ouder,
Beste verzorger,

Elk jaar gebeuren in België **meer dan 10 000 ongelukken** met chemische huishoudproducten, zoals alcoholgel, toiletreiniger, was- en vaatwascapsules en bleekwater. Kinderen zijn vaak betrokken bij deze ongevallen, omdat ze de wereld om hen heen anders zien. Zij beseffen nog niet dat de inhoud van kleurrijke verpakkingen of lekker uitziende producten geen snoepjes of drankjes zijn.

Voor kinderen is het dan ook van levensbelang dat ze weten wat potentieel gevaarlijke producten zijn, hoe je ze herkent en hoe je er veilig mee omgaat.

Om die reden werken we de komende tijd rond het thema **'De Uitkijkers', een speciaal lessenpakket van de FOD Volksgezondheid als verlengstuk op de campagne lezenvoorgebruik.be**. In drie lessen leren de kinderen spelenderwijs wat uitkijkproducten zijn, hoe je ze herkent en hoe je ze veilig gebruikt.

Ook thuis kun je eenvoudig ongevallen voorkomen. Drie gouden regels:

1. Lees voor gebruik goed het etiket van het chemisch huishoudproduct.
2. Volg de aanwijzingen op het etiket.
3. Bewaar chemische huishoudproducten veilig buiten het bereik van kinderen.

Op de website lezenvoorgebruik.be vind je alle informatie hierover. Je vindt er ook een folder met tips om de meest voorkomende ongevallen te vermijden. Mocht er toch iets misgaan, dan is het verstandig om meteen contact op te nemen met het Antigifcentrum via het gratis telefoonnummer 070 245 245. Daar is 24 uur per dag, 7 dagen per week een arts of een apotheker aanwezig om advies te geven.

Spelenderwijs thuis leren

Ook thuis kun je spelenderwijs samen met je kind oefenen om echte 'Uitkijkers' te worden.

Op lezenvoorgebruik.be vind je allerlei materialen.

Luister via de onderstaande QR-code samen met je kinderen naar het fragment

'Welk gif zat er in de appel van Sneeuwvitje'. Deze podcast is geschikt voor kinderen vanaf 8 jaar.

Bijlage 3

Uitnodiging (groot)ouders

Beste _____

We zijn nog volop bezig met het lespakket 'De Uitkijkers'. Hierdoor is je kind zich bewust van het potentiële gevaar van chemische huishoudproducten. Het leert wat uitkijkproducten zijn, hoe je ze herkent en hoe je ze veilig gebruikt.

Als afsluitmoment laten de kinderen in een tableau vivant zien wat ze hebben geleerd.

We nodigen jullie van harte uit om te komen kijken op _____
van _____ uur tot _____ uur.

Spelenderwijs thuis leren

Ook thuis kun je spelenderwijs samen met je kind oefenen om echte 'Uitkijkers' te worden. Op lezenvoorgebruik.be vind je allerlei materialen.

Luister via de onderstaande QR-code samen met je kinderen naar het fragment '[Welk gif zat er in de appel van Sneeuwwitje](#)'. Deze podcast is geschikt voor kinderen vanaf 8 jaar.

Bijlage 4

Voorleesverhaal Vita

Vita de uitvindster

1.

Dit is Vita (toon de kinderschoenen). Vita is net zo oud als jullie. Vita's droom is niet om te vliegen. Ze droomt ervan om uitvindster te worden. En daar maakt ze nu al werk van. Vita's papa vindt dat heel leuk, maar soms ook wel een beetje spannend. Want hij wil wel dat Vita veilig is en blijft als ze aan het uitvinden is.

Stel de volgende vraag: Help jij Vita en papa?

3.

Gelukkig snapt Vita dat afwasmiddel wel lekker ruikt, maar zeker niet lekker smaakt! Ze neemt haar pyjama en brengt die naar de wasmand. Bij de wasmachine ruikt Vita weer iets lekkers. Ze kijkt naar de producten op de wasmachine. 'Dat ruikt lekker en het maakt mijn pyjama schoon en zacht', denkt ze hardop. 'Maar zou ik het ook in mijn fruitdrankje kunnen doen?'

Stel de volgende vraag: Wat ziet Vita staan?

5.

Vita loopt de tuin in. Papa wilt net de omheining schilderen. Hij haalt een kwast en de verf uit de schuur. 'Wat een mooie kleur,' zegt Vita. 'Ik wil heel graag een fruitdrankje maken in die kleur. Mag ik de verf in mijn drankje doen?'

Stel de volgende vraag: Wat is de lievelingskleur van Vita?

2.

Op zaterdagochtend staat Vita in de keuken als ze plots iets bedenkt. 'Vandaag ga ik een lekker, gezond fruitdrankje uitvinden! Hm, eens even kijken wat ik erin kan doen.' Vita kijkt eens goed rond. Dat ziet er lekker uit, denkt ze. Ze neemt het flesje met de sinaasappel erop en maakt het open. 'Mmm, dat ruikt heerlijk naar sinaasappel. Daar heb ik wel zin in!', zegt Vita.

Stel de volgende vraag: Wat ruikt Vita?

4.

Goed hoor, Vita! Wasmiddel is een uitkijkproduct. Je mag het niet zomaar pakken of gebruiken. Daarom is het goed dat het wasmiddel hoog staat. Dan kun je het niet per ongeluk pakken of openmaken. Vita gaat naar beneden. Ze ziet dat mama de ramen gaat poetsen. 'Bah, dat stinkt', wijst Vita naar de fles in mama's handen.

Stel de volgende vraag: Wat denk jij, wil Vita de glasreiniger in haar drankje doen?

6.

Papa legt uit waarom Vita de verf niet in haar drankje mag doen. Ook verf is een uitkijkproduct. Maar waar moet Vita dan een lekker fruitdrankje van maken? Ze kijkt goed om zich heen. En dan ... weet ze het.

Stel de volgende vraag: Van welk fruit maakt Vita sap?

Bijlage 5

Memospel

Kan rode vlekken,
jeuk of pijn geven.

Slecht voor het milieu:
planten en dieren kunnen hier
ziek van worden

Hier zit gif in.

Brandt op je huid.

Mag niet in de buurt van
vuur komen.

Deze producten maken je
erg ziek.

Kan rode vlekken, jeuk
of pijn geven.

Slecht voor het milieu:
planten en dieren kunnen hier
ziek van worden.

Hier zit gif in.

Brandt op je huid.

Mag niet in de buurt van
vuur komen.

Deze producten maken je
erg ziek.

Bijlage 6

Poster

Tips!

1. Bewaar de uitkijkproducten in een kast die op slot kan.
2. Laat een volwassene altijd het etiket lezen.
3. Sluit uitkijkproducten altijd goed af.
4. Bewaar uitkijkproducten op een hoogte waar kinderen niet bij kunnen.
5. Meng geen producten.

Scan mij!

Bijlage 7

Uitkijkbord

Tip: Kopieer het spel op A3-formaat.

Bijlage 8

Spelkaart

Spelkaart

Kopieer de spelkaart en leg het naast het Uitkijkbord.

- 3.** Alle uitkijkproducten staan op een veilige hoogte.
Ga twee plaatsen vooruit.

- 6.** Goed zo, mama/papa leest altijd het etiket.
Ga twee plaatsen vooruit.

- 9.** Waar staat dit symbool voor?
Heb je het goed?
Gooi dan nog een keer.
Heb je het fout?
Sla een beurt over.

- 13.** Waar staat dit symbool voor?
Heb je het goed?
Gooi dan nog een keer.
Heb je het fout?
Sla een beurt over.

- 16.** Je had het raam niet open!
Verlucht je huis.
Sla een beurt over.

- 19.** Mama wil de schutting verven.
Ze leest het etiket.
Gooi nog een keer.

- 21.** Waar staat dit symbool voor?
Heb je het goed?
Gooi dan nog een keer.
Heb je het fout?
Sla een beurt over.

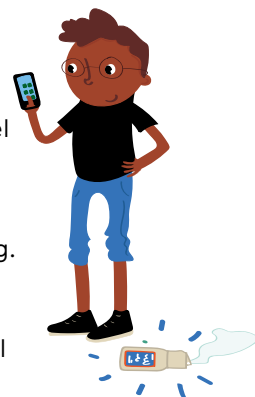

- 23.** Je dacht dat de alcoholgel snoep was.
Ga naar de dokter.
Sla een beurt over.

- 26.** Waar staat dit symbool voor?
Heb je het goed?
Gooi dan nog een keer.
Heb je het fout?
Sla een beurt over.

- 28.** Papa laat de alcoholgel slingeren.
Dat is gevaarlijk.
Ga twee plaatsen terug.

- 32.** Waar staat dit symbool voor?
Heb je het goed?
Gooi dan nog een keer.
Heb je het fout? Sla een beurt over.

- 36.** Twee producten mengen is erg gevaarlijk.
Ga terug naar plaats 29.

- 40.** Oh nee, je wast je met wasmiddel!
Sla een beurt over.

- 42.** Waar staat dit symbool voor?
Heb je het goed?
Gooi dan nog een keer.
Heb je het fout?
Sla een beurt over.

Bijlage 9

Situatiekaartjes

Situatiekaartjes

Knip de situatiekaartjes uit.

Steek ze door elkaar.

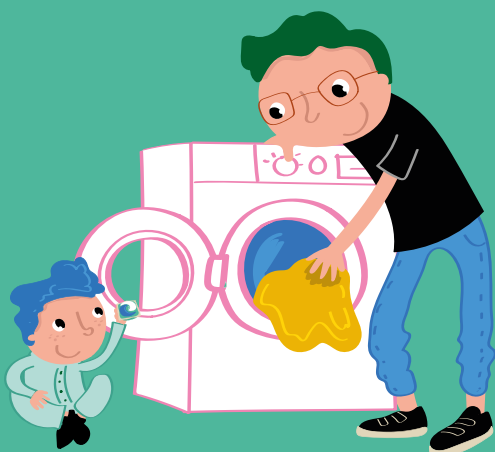
Laat elk groepje een kaartje trekken voor hun tableau vivant.

Het blik verf is open.
Pas op, het kind wil van de verf eten.

Een spuitbus in de buurt van vuur.
Dat mag je nooit doen!

Het lijkt leuk om de was met papa te doen.
Maar het is niet slim. Straks stopt het kindje
het wasmiddel nog in de mond!

Goed dat jij het etiket leest. Je papa of mama
moet zeker ook altijd eerst het etiket lezen.

Dit is geen speelgoed! Papa of mama
moet de fles hoog wegzetten!

Je ouders mogen geen producten mengen!

Situatiekaartjes

Knip de situatiekaartjes uit.

Steek ze door elkaar.

Laat elk groepje een kaartje trekken voor hun tableau vivant.

Oef, net op tijd:
mama zet snel het pak hoog weg.

Dat is slim! De fles is dicht en staat ver weg.
Zo kan het kindje niet van de douchegel drinken.

Dat is slim! De kast zit op slot.
Zo kun je niet per ongeluk bij de producten.

Papa of mama leest het etiket.
Zo hoort het!

Goed dat jij buiten bent als je papa of mama
de ramen proper maakt.

Mama of papa maakt het toilet schoon.
Jij blijft uit de buurt. Goed zo!

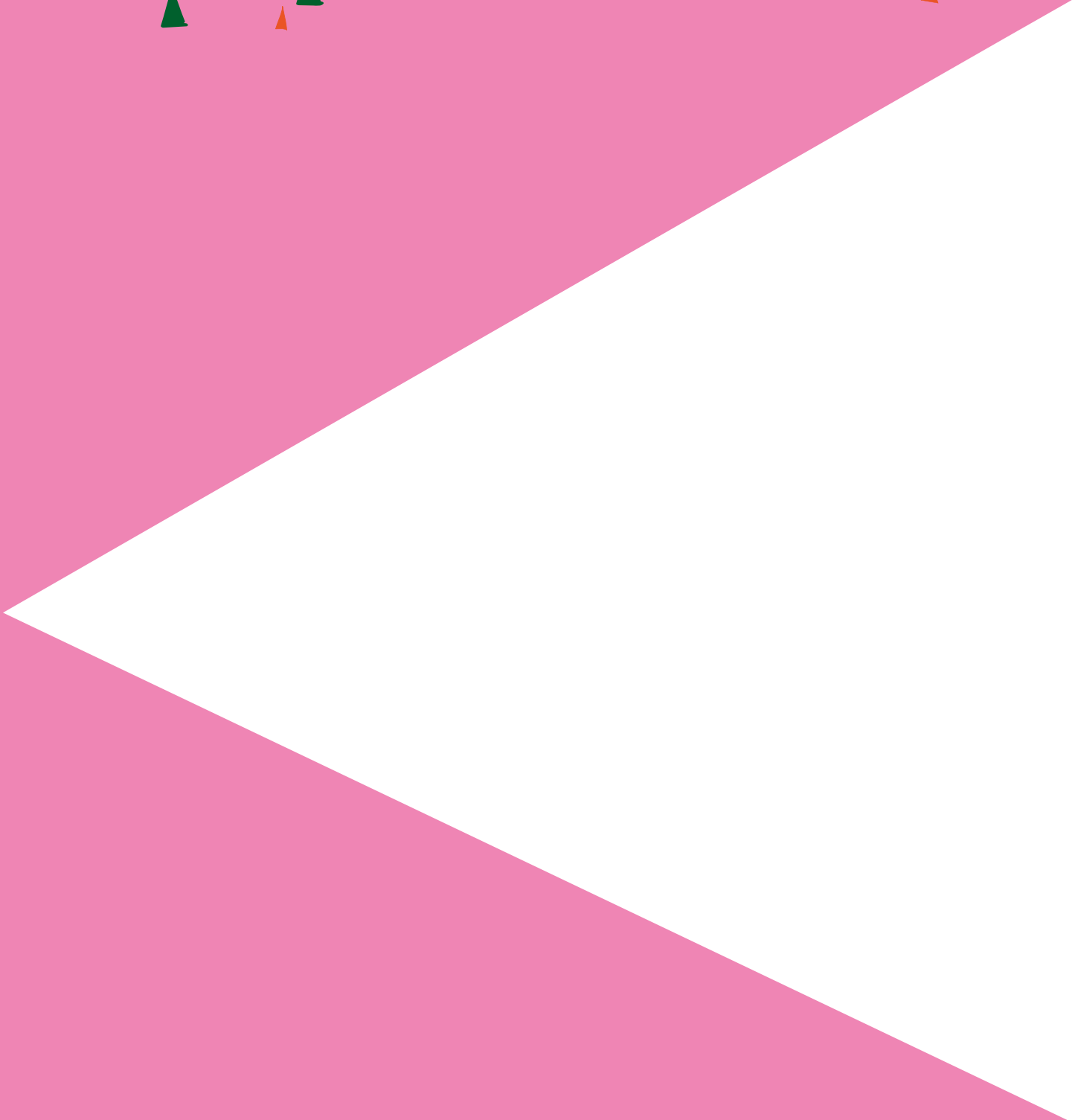
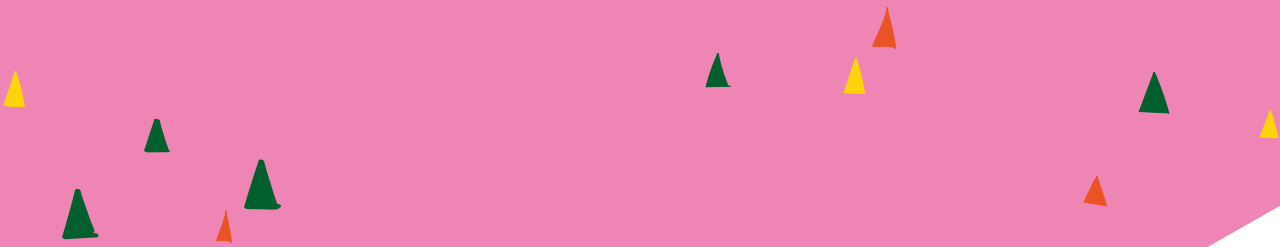
De Uitkijzers is een educatief pakket van © Uitgeverij Averbode en de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

Uitgeverij Averbode: Postbus 54, 3271 Averbode
V.u.: Pierre Kerkhofs, Galileelaan 5/2, 1210 Brussel
Toneelstukjes: Raf Walschaerts, Jonas Baeckeland en kleutertheater 4Hoog
Tekst: Hubertine van den Biggelaar, Jona De Leye (FOD Volksgezondheid)
Vormgeving: Els Vandervoort
Illustraties: Nancy Kers
Eindredactie: Mieke Gybels
DD7651 - 2022

Meer info over dit thema?

Neem een kijkje op www.lezenvoorgebruik.be en www.uitgeverijaverbode.be/de-uitkijzers.

Reproductie van de tekst en de illustraties is enkel toegestaan op voorwaarde van een voorafgaand akkoord van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

 **De
Uitkijkers!**